

เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๓๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ มีนาคม ๒๕๐๐

ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรี

ว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๘

เพื่อประโยชน์ที่จะให้ผู้รับจ้างทำงานให้แก่หน่วยราชการ และองค์การของรัฐบาลต้องจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ลูกจ้าง และเป็นการคุ้มครองลูกจ้างให้ได้รับค่าจ้างตามข้อตกลง คณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติให้แก้ไขระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๔๙๘ ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของข้อ ๒๕ แห่งระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๔๙๘

“(๕) เมื่อผู้จ้างได้จ่ายเงินค่างานให้ผู้รับจ้างรับไปตาม สัญญางวดใดงวดหนึ่ง หรือทั้งหมดแล้ว ให้ผู้ตรวจการจ้าง แจ้งเรื่องนี้ให้ลูกจ้างของผู้รับจ้างทราบทุกคราวโดยเร็วเท่าที่ สามารถจะทำได้ และให้ปีตประกาศไว้ในที่ ๆ เปิดเผย ซึ่ง ลูกจ้างของผู้รับจ้างสามารถทราบได้”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๘

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ตัวอย่าง
หนังสือสัญญาจ้าง
สำหรับ

หนังสือสัญญานี้ฉบับนี้ทำเมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช

.....ระหว่าง.....ผู้แทน.....

ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า “ผู้จ้าง” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....

ยี่ห้อหรือตัวแทนของ.....ตั้งสำนักงานอยู่เลขที่.....

ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับจ้าง” อีกฝ่ายหนึ่ง

ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากัน มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ผู้รับจ้างสัญญาว่าจะจัดหาสิ่งของและสัมภาระที่ดีและช่างฝีมือดีเพื่อประกอบกร.....ที่ตำบล.....

ให้ถูกต้องตามรูปแบบและรายการที่แนบท้ายสัญญานี้ทุกประการ

ข้อ ๒. ผู้รับจ้างสัญญาว่า จะทำงาน — จ้างรายนี้ให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน

กำหนด.....นับแต่วันที่ปรากฏในสัญญานี้เป็นต้นไป ถ้าทำไม่แล้วเสร็จ

ภายในกำหนดนี้ ผู้รับจ้างยอมให้ผู้จ้างปรับเป็นรายวัน ๆ ละ.....บาท

(.....) มีกำหนด.....วัน เมื่อครบ.....วัน

แล้ว ผู้รับจ้างยังทำไม่แล้วเสร็จ ผู้จ้างมีอำนาจที่จะเลิกสัญญานี้เสียได้ทันที และ

หากเกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้นอันเนื่องมาจากผู้รับจ้างผิดสัญญา ผู้จ้างมีสิทธิเรียกร้อง

ค่าเสียหายได้ตามกฎหมาย

ข้อ ๓. การจ้างรายนี้ผู้จ้างและผู้รับจ้างได้ตกลงราคากันรวมทั้งค่าสิ่งของ

สัมภาระและค่าแรงเป็นเงิน.....บาท (.....)

และผู้จ้างจะแบ่งจ่ายให้เป็นงวด ๆ คือ

งวดที่ ๑ เงิน.....บาท (.....)

จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้.....

งวดที่ ๒ เงิน.....บาท (.....)

จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้.....

งวดที่ ๓ เงิน.....บาท (.....)

จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้.....

งวดที่ ๔ เงิน.....บาท (.....)
จะจ่ายให้เมื่อผู้รับจ้างได้.....

งวดที่.....เงินประกัน.....บาท (.....)
ในวันทำสัญญาผู้รับจ้างได้วางเงินมัดจำหรือหนังสือรับรองของธนาคารที่ผู้จ้างเชื่อก
ไว้เป็นจำนวนร้อยละห้าของเงินค่าจ้างตามสัญญา คิดเป็นเงิน..... บาท
(.....) เงินจำนวนนี้ผู้จ้างจะคืนให้หลังจากวันที่ผู้รับจ้างได้ส่ง
มอบงานงวดสุดท้ายแล้วครบหกเดือนบริบูรณ์

ข้อ ๔. ผู้รับจ้างจะต้องทำบัญชีแสดงจำนวนกรรมกรไทยและต่างด้าวที่ใช้ใน
งานนี้ให้แก่กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนเป็นรายวันจนกว่างานจะแล้วเสร็จ ถ้าผู้
รับจ้างใช้กรรมกรไทยไม่ครบจำนวนร้อยละ.....จำนวนกรรมกรทั้งหมด
จำนวนที่ขาดนั้น ผู้รับจ้างยอมให้ปรับแรงละ.....บาท ต่อวัน

ข้อ ๕ ทวิ ผู้รับจ้างจะต้องจัดให้มีใบสำคัญประจำตัวลูกจ้าง เพื่อจะได้ตรวจ
สอบในเวลาจ่ายค่าจ้าง

ใบสำคัญประจำตัวลูกจ้างนั้น ในกรณีที่ลูกจ้างมีรูปถ่าย ก็ให้ปิดรูปถ่ายไว้ใน
ใบสำคัญประจำตัว ถ้าลูกจ้างไม่มีรูปถ่าย ก็ให้ลูกจ้างลงลายมือชื่อไว้ในใบสำคัญ
ประจำตัว และถ้าลูกจ้างไม่สามารถจะลงลายมือชื่อได้ ก็ให้ลูกจ้างพิมพ์ลายนิ้วมือ
และมีพยานรับรองสองคนในใบสำคัญประจำตัว กับทั้งต้องแสดงอัตราค่าจ้างตามที่
ได้ตกลงหรือสัญญากันไว้ในใบสำคัญประจำตัวนั้นด้วย

ข้อ ๕ ตริ เมื่อลูกจ้างออกจากงานไม่ว่าในกรณีใด ผู้รับจ้างต้องเรียกใบ
สำคัญประจำตัวลูกจ้างคืน ในกรณีที่ลูกจ้างไม่คืนใบสำคัญประจำตัว ให้ผู้รับจ้างแจ้ง
ให้ผู้จ้างทราบโดยเร็ว

เงินค่าจ้างที่ผู้จ้างได้จ่ายให้ลูกจ้างไปตามความในข้อ ๔ จัตวา โดยเชื่อถือใบ
สำคัญประจำตัวก่อนหน้าที่ได้รับแจ้งการออกจากงานตามความในวรรคแรก ให้ถือว่า
เป็นเงินค่าจ้างที่ผู้รับจ้างได้รับไปจากผู้จ้างตามสัญญาด้วย

ข้อ ๕ จัตวา ผู้รับจ้างจะต้องจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างที่ผู้รับจ้าง
จ้างมาทำงานตามอัตราค่าจ้าง และกำหนดเวลาที่ผู้รับจ้างและลูกจ้างได้ตกลงหรือ
สัญญากันไว้

ถ้าผู้รับจ้างไม่จ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างตามที่กล่าวในข้อนี้ ผู้รับจ้างยอมให้
ผู้จ้างเอาเงินค่าจ้างที่ผู้จ้างจะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับจ้าง หรือเงินมัดจำที่ผู้รับจ้างให้ไว้เป็น
ประกันตามสัญญา จ่ายให้แก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างได้ เงินค่าจ้างที่ผู้จ้างได้จ่ายให้
แก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเงินค่าจ้างที่ผู้รับจ้างได้รับไปจากผู้จ้างตาม
สัญญาด้วย ถ้าผู้จ้างเอาเงินมัดจำที่ผู้รับจ้างให้ไว้เป็นประกันจ่ายให้แก่ลูกจ้างของ

ผู้รับจ้างไปเท่าใด ผู้รับจ้างจะต้องนำเงินมัดจำจำนวนเท่าที่จ่ายไปนั้น มามอบให้แก่ผู้จ้างภายในกำหนด ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้รับจ้างให้ทราบเรื่องการจ่ายเงินดังกล่าวนี้ ถ้าไม่นำเงินมัดจำมามอบให้แก่ผู้จ้างตามดังกล่าวนี้ ให้ถือว่าผู้รับจ้างผิดสัญญา ผู้จ้างจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้

ในการที่ผู้รับจ้างไม่จ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างตามดังกล่าวในข้อนี้ นอกจากยอมให้ผู้จ้างจัดการจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้ถือว่าผู้รับจ้างกระทำผิดสัญญา และผู้จ้างจะยอมเลิกสัญญาเสียก็ได้

ในการบอกเลิกสัญญา ถ้าผู้จ้างได้รับความเสียหายเล็กน้อยเท่าใด ผู้รับจ้างจะต้องชดใช้ค่าเสียหายนั้นให้แก่ผู้จ้างจนครบถ้วน

ในกรณีที่ผู้รับจ้างและลูกจ้างของผู้รับจ้างได้แย้งกันในข้อที่ว่า ได้มีการค้างค่าจ้างหรือไม่ ผู้จ้างต้องไม่จ่ายเงินให้แก่ลูกจ้าง แต่ให้ยึดเงินที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างไว้ก่อนเท่าจำนวนค่าจ้างที่ได้แย้งกัน และสั่งให้ลูกจ้างของผู้รับจ้างไปดำเนินการทางคดีภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันสั่ง ถ้าพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ลูกจ้างไม่ดำเนินการทางคดีผู้จ้างจะจ่ายเงินจำนวนนั้นให้แก่ผู้รับจ้าง โดยถือเสมือนหนึ่งว่าไม่มีการค้างค่าจ้างระหว่างผู้รับจ้างกับลูกจ้าง แต่ถ้าลูกจ้างได้ดำเนินการในทางคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้จ้างจะรอการจ่ายเงินไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุดได้

ข้อ ๕. ภายในกำหนดปี (.....) นับแต่วันที่ผู้จ้างได้รับมอบงานจากผู้รับจ้างเป็นต้นไป ถ้ามีเหตุขำรดเสียหายเกิดขึ้นแก่งานจ้างนั้น โดยผู้รับจ้างทำไว้ไม่เรียบร้อยหรือใช้สัมภาระที่ไม่ดี ผู้รับจ้างรับทำการแก้ไขใหม่โดยไม่คิดเอาค่าสิ่งของสัมภาระและค่าแรงจากผู้จ้างอีก ถ้าผู้รับจ้างบิดพรูไม่รับจัดการแก้ไขหรือซ่อมให้เป็นที่เรียบร้อยใน.....วัน นับแต่วันที่รับแจ้งปัญหาหนังสือจากผู้จ้างเป็นต้นไป ผู้จ้างมีอำนาจจ้างผู้อื่นทำการแทนต่อไปได้โดยผู้จ้างยินยอมจ่ายเงินค่าจ้างเท่าที่จ้างจริงโดยสิ้นเชิง

ข้อ ๖. ก่อนหรือระหว่างทำการอยู่ ถ้าปรากฏว่ารูปแบบหรือรายการละเอียดต่อท้ายสัญญานกเล็ดเคลื่อนผิดไปอย่างหนึ่งอย่างใด ผู้รับจ้างสัญญาว่าจะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทน และถ้าคำวินิจฉัยนั้นถูกต้องกับรายการอันใดอันหนึ่งที่ปรากฏในรูปแบบแล้ว ผู้รับจ้างต้องถือว่าเป็นอันเด็ดขาด ถ้าอันหนึ่งอันใดมิได้ระบุไว้ในรายการละเอียดแต่เป็นการจำเป็นต้องทำเพื่อให้งานแล้วเสร็จบริบูรณ์ถูกต้องตามรูปแบบผู้รับจ้างสัญญาว่าจะจัดทำกรนั้น ๆ ให้โดยไม่คิดเอาเงินเพิ่มเติมอีกแต่อย่างหนึ่งอย่างใด

ข้อ ๗. ผู้รับจ้างกับผู้จ้างได้ตกลงกันว่า รายการและรูปแบบซึ่งแนบติดกับสัญญานี้ จึงจักถือว่าเป็นสัญญาอันบริบูรณ์อันดับของรายการและรูปแบบมีดังต่อไปนี้

- ๑. รายการ ๑ ฉบับ..... หน้า
- ๒. แผนผังหมายเลข.....
- ๓. รูปแบบหมายเลข.....

ข้อ ๘. ผู้จ้างสงวนไว้ซึ่งอำนาจที่จะให้กรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้แทนส่งรายการละเอียดเพิ่มเติมให้ผู้รับจ้างภายในเวลาอันสมควร ถ้าจำเป็นเพื่อให้งานจ้างได้ดำเนินไปโดยถูกต้องตามสัญญาหรือรูปแบบหรือรายละเอียดที่กล่าวแล้ว โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาซึ่งผู้รับจ้างจะไม่คิดเอาเงินเพิ่มพิเศษจากผู้จ้างอีก และผู้รับจ้างจะไม่ทำงานจ้างโดยยังไม่มีแบบและรายละเอียดที่ถูกต้องเป็นอันขาด ทั้งจะรักษารูปแบบและรายการจ้างไว้ ณ สถานที่ ๆ ทำการก่อสร้างให้เรียบร้อยสำหรับผู้จ้างหรือกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนเรียกได้ตลอดเวลา

ข้อ ๙. ผู้รับจ้างจะต้องควบคุมงานตลอดเวลาที่รับทำการอยู่ และผู้รับจ้างจะต้องตั้งผู้แทนหรือผู้ช่วยสำหรับตรวจงานไว้ประจำ ณ ที่ ๆ ทำงานจ้าง ซึ่งผู้แทนหรือผู้ช่วยผู้แทนผู้รับจ้าง จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบแทนผู้รับจ้างได้ในเวลาที่ผู้รับจ้างไม่อยู่ คำสั่งต่าง ๆ ซึ่งได้แจ้งแก่ผู้แทนของผู้รับจ้างแล้ว ถือว่าได้แจ้งแก่ผู้รับจ้างเช่นเดียวกัน ผู้แทนหรือผู้ช่วยผู้แทนจักต้องเป็นบุคคลที่ผู้จ้างเห็นสมควร และผู้รับจ้างจะไม่เปลี่ยนผู้แทนก่อนที่จะได้รับอนุญาตจากผู้จ้าง

ข้อ ๑๐. ผู้จ้างจะตั้งกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนไว้ประจำ ณ ที่ ๆ ทำการจ้าง และในเวลา que ผู้รับจ้างเตรียมการหรือกำลังทำงานจ้างอยู่ก็ กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนมีสิทธิที่จะเข้าไปตรวจการงานได้ตลอดเวลา ผู้รับจ้างหรือผู้แทนของผู้รับจ้างจักต้องให้กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนเห็นงานอันหนึ่งอันใดที่เข้าไปนั้น ไม่ถูกต้องตามรายการละเอียดแล้ว กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนสงวนไว้ซึ่งอำนาจที่จะสั่งให้หยุดงานนั้นได้ และการล่าช้าอันเนื่องมาจากเหตุข้อนี้ ผู้รับจ้างจะคิดขดเวลาเอากับผู้จ้างไม่ได้

การที่คณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนสำหรับควบคุมการดูแลการงานอีกชั้นหนึ่ง หาได้ทำให้ผู้รับจ้างพ้น ความรับผิดชอบตามสัญญาแม้แต่ข้อหนึ่งข้อใดไม่ ผู้รับจ้างสัญญาว่าจะเปลี่ยนแปลงแก้ไข และจัดทำงานซึ่งได้ตรวจพบว่าจะไม่ได้ทำไปโดยความซื่อสัตย์สุจริตและปรากฏว่าไม่ประณีตเรียบร้อย ให้เรียบร้อยคักภายใน.....

ข้อ ๑๑. กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะสั่งให้ผู้รับจ้างเปลี่ยนนายช่างคนหนึ่งคนใดของผู้รับจ้างได้ ในเมื่อปรากฏว่าไม่มีความสามารถหรือไม่มีอำนาจบังคับบัญชาคนงาน และผู้รับจ้างสัญญาว่าจะจัดหาคนอื่นมาทำการแทน

ต่อไปโดยทันที กับไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายหรือขยายกำหนดเวลาทำการให้แล้วเสร็จออกไปอีก

ข้อ ๑๒. ผู้รับจ้างสัญญาว่าจะไม่เอางานส่วนใดส่วนหนึ่งแห่งสัญญานี้ไปให้ผู้อื่นรับจ้างช่วงไปอีกทอดหนึ่งโดยมิได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้จ้าง

ข้อ ๑๓. ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุหรือภัยอันตรายความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นต่อการงานของผู้รับจ้างเอง และต้องรับผิดชอบในเหตุเสียหายอันเกิดแก่ทรัพย์สินของผู้จ้างซึ่งมีอยู่ในบริเวณที่ ๆ ทำการจ้าง ซึ่งต้องเสียหายไปโดยความประมาทเลินเล่อของคนงานหรือช่างของผู้รับจ้าง

ข้อ ๑๔. ผู้จ้างมีสิทธิที่จะทำการแก้ไขหรือเพิ่มเติมหรือลดงานจากแบบ และรายการเติม ได้ทุกอย่าง โดยไม่ต้องเลิกสัญญานี้ การเพิ่มหรือลดงานจักต้องคิดและตกลงราคากันใหม่ และถ้าจักต้องเพิ่มหรือลดเงินหรือยัดเวลาออกไปอีกก็จักได้ตกลงกัน ณ บัดนั้น

ข้อ ๑๕. การยื่นใบเบิกเงินจะต้องยื่นต่อกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้แทนเพื่อลงชื่อรับรองว่าได้ทำถูกต้องตามข้อสัญญาแล้ว ผู้จ้างจึงจะจ่ายเงินให้

ถ้าปรากฏว่าผู้รับจ้างทำการผิดสัญญาจนเมื่อใด หรือทำการชักช้าซึ่งผู้จ้างเห็นว่าไม่มีหวังจะทำการนี้ให้แล้วได้ตามกำหนดเวลาในสัญญาแล้ว ผู้จ้างมีสิทธิที่จะเลิกสัญญานี้ได้ทันทีโดยไม่ต้องใช้ค่าเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดให้แก่ผู้รับจ้างเลย ในกรณีเช่นนั้น สิ่งของและสัมภาระที่มีอยู่ ณ ที่ปลูกสร้างต้องตกเป็นของผู้จ้างทั้งสิ้น

ข้อ ๑๖. ผู้รับจ้างจะต้องสร้างโรงงานและโรงเก็บของ ๆ ตนเอง จะต้องระมัดรักษาความสะอาด เก็บขยะมูลฝอย และเศษอาหารซึ่งคนงานของผู้รับจ้างได้ทำไว้จงทุกวัน

ข้อ ๑๗. ผู้รับจ้างจะต้องกลบเกลี่ยพื่นดิน ซึ่งได้ทำการสร้างรายนี้ให้เรียบร้อย ดั่งเดิม เศษอิฐ ไม้ ปูน ทราย โรงงานและส้วม จะต้องขนไปให้พื่นบริเวณภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้จ้างได้รับมอบงานจากผู้จ้างเป็นต้นไป

สัญญานี้ทำขึ้นเป็น ๒ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ผู้จ้างและผู้รับจ้างเก็บไว้คนละหนึ่งฉบับ ทั้งผู้จ้างและผู้รับจ้างได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานแล้ว.

ลงชื่อ	ผู้จ้าง
ลงชื่อ	ผู้รับจ้าง
ลงชื่อ	พยาน
ลงชื่อ	พยาน.